

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

De Sacramentis. In qua Tractatibus decem de Sacramentis in genere, tum
speciatim, videlicet de Baptismo, Confirmatione, Eucharistia spectata ut
Sacramento, & ut sacrificio: de Pœnitentia, de Suffragiis, Indulgentiis, &
Iubilo, de Bulla Cruciat, de Extrema-unctione, & demum de Ordinis
Sacramento ...

**Castro Palao, Fernando de
Lugduni, 1669**

Quotuplex sit ordo, & quæ eius officia. 2.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76649](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76649)

TRACTATUS XXVII.
ET
DISPUTATIO VNICA,
DE SACRAMENTO
ORDINIS.

P R O C T V M I.

De nomine, & natura Ordinis, eiusque
institutione

1. Nomen Ordinis variè sumitur.
2. Definitio Ordinis, seu Ordinationis.
3. Ordo Sacramentum est à Christo institutum.
4. Institutum est in ultima Cæna.

NOMEN Ordinis variè à Doctoribus accipitur, ut refert Ambrosius Calepinus in suo Dictionario. Propriè sumitur pro digestionem, seu rei cuiusque in loco collocatione, veluti in exercitu, ubi pedites, vbi aleæ, & ceteraque omnia, suo quaque ordine collocantur. Vnde Augustinus lib. 9. de ciuitate Dei, cap. 11. definiens ordinem, inquit: *Est paruum diuersumque rerum sua cuique loca tribuens dispositio.* Secundò, & principaliter sumitur pro qualitate, & statu hominum: qua ratione Romæ tres erant hominum ordines, seu status; seuatorius, equestris, & plebeius; & in Christiana republica duo sunt, secularis, & clericalis, iuxta textum in cap. Duo sunt. 12. quæst. 1. Hinc per antonomasiam status Clericorum, Ordo dicitur: quia ex diuina ordinatione, & dispositione consecrantur, & deputantur in Dei obsequium, cultum, & honorem, ut tradit Bellarminus lib. 1. de Clerico, cap. 1.

2. Actio autem, qua prædicti homines consecrantur, & deputantur ad prædictum munus, & Officium, Ordinatio dicitur, quam Doctores cum Mag. in 4. d. 24. communiter definiunt afferunt, esse ceremoniam sacram. qua ordinato conceditur potestas ad aliquod altaris officium seu ministerium peragendam firmiter, & stabiliter, ita ut reuocari nunquam possit, aut deleri, tametsi eius exercitium possit suspendi, ut dixit Augustinus lib. de bono coniugali, cap. 24. idèque Tertullianus lib. de prescripti, notauit Hæreticorum proprium esse, ut cras sit laicus, qui hodie est Minister.

3. Ordinem, seu Ordinationem Sacramentum esse à Christo institutum, definiunt Concilium Florentinum in decreto fidei, post sess. 21. Sextum sacram. Trident. sess. 7. can. 1. & sess. 23. cap. 3. & can. 3. & pluribus comprobant aduersus Hæreticos nostri Scriptores, præcipuè Bellarminus tom. 2. lib. de Sacram. Ordinis à cap. 2. & Gab. Valq. tom. 3. in 3. part. disp. 235. Et ratio deducta ex fidei principiis est manifesta. Nam signum visibile, quo gratia sanctificans confertur, sacramentum est: at in Ordinatione adest huiusmodi signum visibile, scilicet, manus impositio, quo gratia sanctificans ordinato confertur, ut constat ex illo Pauli. 1. ad Tim. 4. *Noli negligere gratiam qua data est tibi per prophetiam.* (id est, per reuelationem,) quam à Christo accepisti, ut te in Episcopum eligerem cum impositione manuum presbyterij. id est, media manuum meatum impositione, que ad conferendum presbyterium ordinatur, ut clarius dixit 2. ad Tim. 1. *Admonete te, ut resuscites gratiam, qua est in te per impositionem manuum mearum.* Quòd verò in prædictis locis Paulus nomen, gratia, non solum pro potestate consecrandi, offerendique sacrificium, sed etiam pro ipsa gratia habituali vsurpauerit, colligitur aperte ex ratione, quam subiugit, ob quam Timotheus debeat gratiam suscitare: scilicet, quia non dedit nobis Deus spiritum timoris, sed virtutis, & dilectionis, & sobrietatis. At spiritus virtutis, dilectionis, & sobrietatis est charitas gratiaque iustificans: ergo per impositionem manuum hæc gratia

confertur. Deinde ad ritè peragendam consecrationem offerendumque sacrificium, gratia habitualis necessaria est: debuit ergo simul cum illa potestate habitualis gratia confertis, præcipuè cum collata sit ceremonia, & ritu externo firmo, & stabili.

4. Hoc Sacramentum institutum est à Christo Domino in vltima Cæna, cum Apostolis concessit potestatem, & imposuit præceptum, suum Corpus, & Sanguinem consecrandi, Luca cap. 22. ibi: *Hoc facite in meam commemorationem.* Quod expendens Trident. sess. 22. cap. 1. post. med. inquit: *At sub eandem rerum symbolis Apostolus, quos tunc noui Testamenti Sacerdotes constituebat, ut sumerent, tradidit, & eisdem eorundemque in sacerdotio successoribus, ut offerrent, præcepit per hæc verba: Hoc facite in meam commemorationem.* uti semper catholica Ecclesia intellexit. Et licet Concilium non definiit, an prædictis verbis in Sacerdotes Apostolos ordinauerit, manifestè deducitur vel illis, vel aliis paulo ante dictis ordinatis fuisse: siquidem præcipiebat sacrificium offerre, ad cuius obligationem necessariò Minister consecratus requirebatur. Quinimò verosimilius est, ut rectè aduertit Valq. tom. 3. in 3. disp. 236. c. 1. n. 2. illis verbis: *Hoc facite in meam commemorationem.* Christum Dominum, & Apostolis præcepisse suum Corpus, & Sanguinem consecrare; & simul in Sacerdotes illos constituisse.

P R O C T V M II.

Quotuplex sit Ordo, & quæ eius officia.

1. Referuntur varia sententia.
2. Septem Ordines sunt in Ecclesia.
3. Quare sacerdotium, diaconatus, & subdiaconatus stat. & dicantur Ordines maiores, & sacri.
4. Præter supradictos nullus est alius Ordo perfectus.
5. Proponuntur rationes contrarium probantes, illiusque sit falsi.
6. Episcopatus non constituit distinctum Ordinem.

1. Ordinationes, seu Ordines, nouem esse, affirmant Canonistæ, ut videre est apud Felin. cap. Sicut. el. 3. de Symonia, n. 2. Couart. in cap. Nos. de testamentis n. 4. Gregor. Lopez in proemio, tit. 6. part. 1. Zenedo ad decret. collect. 105. n. 2. nempe, primam tonsuram, quatuor maiores Ordines, & tres maiores, & episcopatum. Alij, ut Titelman. lib. de Sacram. 3. addunt prædictis Ordinem palmistarum, siue cantorum, quibus fauet Concilium Carthaginense IV. c. 10. enumerans cantores ecclesiasticos Ordines, idèque decem Ordines constituant. Alij verò excludentes cantoriam, & primam tonsuram ab Ordine, constituent octo. Sic Caietan. tom. 1. Opus. sc. tract. 11. Nauarr. cap. 11. n. 18. Michæel Medina lib. 1. de celebratis, cap. 16. Petrus de Soto lect. 1. & 4. de Sacram. Ordinis Valen. disp. 9. quæst. 1. punct. 2. in fine. Alij tandem excludentes cantoriam, & primam tonsuram ab Ordine, & episcopatum sub presbyterio annumerantes, septem tantum Ordines affirmant esse. Quæ sunt opinio D. Thom. in presenti quæst. 37. art. 2. Albert. Magni. in 4. disp. 24. art. 5. Bonauent. eadem disp. art. 2. quæst. 2. Richard. art. 3. q. 3. & aliorum.

2. Dicendum igitur est, septem Ordines in Ecclesia esse, scilicet, Sacerdotum, Diaconorum, Subdiaconorum, Acolythorum, Exorcistarum, Lectorum, Orationum, sicuti definitum Trident. sess. 23. cap. 2. & canon. 2. Per sex vltimos, ut inquit Concilium,

Concilium, velut per gradus quosdam ad sacerdotium, utpote ad perfectissimum Ordinem tenditur. Quod autem quilibet ex supradictis sit Ordo, inde probatur: quia constituit ordinatum in gradu eminentiori inter Ecclesie Ministros, cum potestate inferendi officio, & ministerio altaris, ut videri potest, si singulorum officia designemus. Et quidem officium sacerdotalis ordinis est, sacrificium Deo offerre, & homines Deo reconciliare: Diaconi, sacerdoti in sacrificio ministrare, calicem, si esset in vsum, populo concedere, baptizare, & predicare ex Sacerdotis commissione: Subdiaconi munus est Diacono ministrare in his, quae ad sacrificium peragendum fuerint necessaria, preparat aquam ad altaris ministerium, porrigit calicem, & patenam in vsum sacrificij, pallas, & corporalia abluit. Acolithorum est, ceterofarium ferre, luminaria Ecclesiae accendere, vinum, & aquam ad Eucharistiam ministrare, id est, Diacono, & Subdiacono inferuunt. Exorcistarum est, Demones ab obsessis abicere, ut dignè Sacrificio assistant, & aquam in ministerium Baptismi preparare locumque communicaturis concedere. Lectorum est legere, & canere, quae à sacerdote praedicantur, & quae ipsi olim extra Missae sacrificium populo annuntiabant, ut sic praesentium animi ad reuerentiam sacrificij excitentur. Obitiariorum est, pullare cymbalum tempore sacrificij, in illius honorem, aperire Ecclesiam, & Sacrarium dignis, & librum qui praedicat. Constat ergo omnium Ordinum munia ad altaris sacrificium rite peragendum dirigi, sacerdotum, Diaconum, & Subdiaconum, proximè, & liquorum remotionis.

3. Hinc constat, quare sacerdotium, diaconatus, & subdiaconatus dicantur Ordines maiores. & sacri: Acolythus, Lector, Exorcista, & Obitarius, nec sacri, nec maiores appellentur. Dicuntur maiores: quia sacrificio altaris, ad quod omnes diriguntur, proximè concurrunt: cum tamen alij tantum remota. Sacri, quia fortè ipsi soli sunt sacramentum, non autem quatuor minores: sed praecipue, quia votum castitatis habent annexum, quo homines in Dei cultum sacantur.

4. Praeter praedictos septem Ordines verius existimo, nullum alium esse perfectum, & completum. Colligitur ex Trident. sess. 23. c. 1. de finiente Ecclesiae Ordines, & septem tantum enumerare. Si igitur plures essent, diminutè Conc. processisset: quod dici non potest, praecipue cum intenderit aduersus Haereticos, qui aliquos Ordines admittent, & alios negant, doctrinam firmam stabilire. Secundo, Ordines, quos praeter hos septem aliqui Doctores adstruunt, vel non sunt proprie Ordines, vel sub praedictis septem continentur.

Etia primis cantoria Ordo esse non potest: quia non est potestas ad aliquod officium, seu ministerium altaris directè pertinens; neque est permanens, sed ad tempus, secundum Episcopi, imò Presbyteri arbitrium, cuius erat haec designatio, ut colligitur ex Concilio Carthagini. IV. c. 10. cum tamen reliqui Ordines solius auctoritate Episcopi confirmantur.

Deinde prima tonsura, qua homo ab statu laicali segregatur, & in statum Clericorum ingreditur. Ordinem proprie non esse firmant communiter Doctores Theologi apud Vasquez disp. 216. c. 1. n. 9. & disp. 237. Bonac. de sacram. disp. 8. q. 1. n. p. 1. n. 6. Coninch. disp. 20. dub. 1. n. 3. Laym. tr. 9. c. 1. n. 2. & plures alij relati à Nicol. Garcia 7. p. de benef. c. 1. n. 2. & colligitur ex Conc. Trident. variis in locis distinguente tonsuram ab Ordinibus. Nam sessione 23. c. 2. inquit: *Chm diuina res sit tam sancti sacerdotij ministerium, consentaneum fuit, quo dignis, & maiori cum reuerentia exorceri possent, ut in Ecclesia erantissima dispositione plures, & diuersi essent Ministrorum ordines, qui sacerdotio ex officio deseruirent ita distributi, ut qui iam clericali tonsura insigniti essent, per minores ad maiores ascendere.* Et cap. 6. inquit: *Nullus prima tonsura initiatus, aut etiam in minoribus Ordinibus constitutus. Et cap. 10. ait: Tonsuram, vel minores Ordines conferre. Sentit ergo Concil. aperte, tonsuram non esse Ordinem. Ratio autem, quare tonsura Ordo non sit duplex est. Prima, quia non est instituta ad aliquod speciale munus, & ad officium altaris, sed solum ad disponendum tonsuratum, ut in aliquod altaris obsequium consecrari possit. Ordines autem, siue maiores, siue minores, ad altaris seruitium per se diriguntur, ut constat ex dicto loco Trident. sess. 23. cap. 2. Ergo, &c. Deinde Ordo, ut ex eodem loco Concilij, & can. 2. colligitur, est gradus aliquis eminentiae, & excellentiae in ordine ad altaris ministerium, quo insignitus reliquos illo carentes excedit. At tonsuratus non habet intra Ecclesiasticos gradum aliquem, cum omnibus ecclesiasticis personis communis sit: est enim tantum personae ecclesiasticae constitutio, & à saeculari diuisio. Ergo. Tandem in Pontificali, dum agitur de creando Clerico, non dicitur de Clerico ordinando, sed faciendo: quo facto statim subiungitur de ordinatione Obitarij, utpote ex minoribus Ordinibus prima.*

5. Neque praedictis obstant fundamenta, quibus Canonice asserunt, primam tonsuram Ordinem esse. Ducuntur primo ex cap. *Cum contingat, de atate & qual. vbi inquit Pontifex, per primam tonsuram iuxta ordinem Ecclesiae datam, à*

talibus clericalem Ordinem conferri. Secundo, sub nomine Ordinis, & Ordinationis, prima tonsura comprehenditur, ut colligitur ex Trident. sess. 7. cap. 10. & seqq. de reformat. & sess. 21. cap. 3. 7. & 9. de reformat. & sess. 23. cap. 8. Tertio, ideo laici incapaces sunt beneficiorum, iurisdictionisque ecclesiasticae: quia non habent Ordinem, cap. *Ex litteris de transacionibus, cap. 2. de institutionibus. vbi Abbas, & alij: quorum tamen insigniti prima tonsura capaces existunt. Quarto, percutientes Clericum tonsuratum incidunt in excommunicationem, Si quis suadente Diabolo. Ergo signum est, tonsuram Ordinem esse.*

Non, inquam, obstant supradicta: solum enim probant, tonsuram largè Ordinem esse, quatenus Ordo sumitur pro Congregatione, & statu ab aliis distincto. Etenim tonsura segregatur tonsuratus à laico statu, & in statum clericalem constituitur: quod est sufficiens, ut clericalis Ordo dici possit, & beneficia ecclesiastica conferantur, aliisque priuilegijs gaudeat. Non tamen est proprie ordo, sumpto ordine pro potestate ad ministerium aliquod altaris relata, quaeque ordinatum non solum comparatione omnium fidelium, sed comparatione Ministrorum Ecclesiae in gradu superiori constituat.

6. Denique episcopatus, etsi ordo sit, ut colligitur manifestè ex Trident. sess. 23. cap. 4. asserente, ad ecclesiasticam Hierarchyam, & ordinem Episcopos specialiter pertinere, eisque sacerdotibus superiores, nihilominus non constituit diuersum ordinem à sacerdotio, sed illum perficit, & complet, sicuti potestas, quam Christus Dominus Ioan. cap. 20. Apostolis concessit absoluedi à peccatis, quaeque Sacerdotibus in ordinatione communicatur illis verbis: *Accipite Spiritum sanctum. Quorum remisistis peccata, &c.* non constituit distinctum ordinem ab eo, quem constituit potestas Corpus, & Sanguinem Christi consecrandi: quia hanc essentialiter in subiecto praerequirat. Sic potestas concessa Episcopis in eorum consecratione, quia essentialiter sacerdotalem potestatem subiecto concessam supponit, non constituit ordinem distinctum ab ordine praedictae sacerdotalis potestatis, sed illum cõplet, & perficit, ut bene explicant Bellarminus lib. de sacram. Ordijn. c. 5. Valq. disp. 240. c. 5. Coninch. disp. 20. dub. 2. in fine. Laym. lib. 5. sum. tract. 9. cap. 3. au. 6. Neque his obstat Analect. epist. 3. c. 1. dicens: *Sacerdotium Ordo bipartitus est: & sicut Dominus illum constituit, à nullo debet perturbari. Et in fine: Amplius quàm istè duo Ordines Sacerdotum. Non, inquam, obstat quia intelligi debet de Ordine incompleto, & non adaequatè perfecto, secundum quam rationem sacerdotium ab episcopatu distinguitur, duòque Ordines sacerdotij enumerari possunt, alter incompletus, & perfectibilis, qualis est simplicium sacerdotum, alter completus, & perfectus, scilicet, Episcoporum.*

PUNCTUM III.

An omnes praedicti Ordines, tam maiores, quàm minores, sint Sacramentum.

1. Sacerdotium esse sacramentum indubitatum est.
2. De ordinatione Episcopi, qui negent esse sacramentum, & qualiter probent.
3. Esse sacramentum defenditur.
4. Fit satis oppositis fundamentis.
5. De Ordine diaconatus, & subdiaconatus plures negant esse Sacramentum.
6. Sed contrarium, tanquam certum, tenendum est.
7. Diluuntur rationes oppositae.
8. De inferioribus Ordinibus negant plures, & quod sit eorum fundamentum.
9. Probabilius est esse sacramentum.
10. Satis si fundamento opposito.

1. DE Ordine, seu ordinatione sacerdotali nullus Catholicus dubitat sacramentum esse, ut ex Trident. colligitur definiente sess. 23. c. 3. & can. 3. sacrum ordinem, siue ordinationem esse verum sacramentum à Christo institutum, quod verum esse debet, saltem de ordine, seu ordinatione praecipua. Cum autem sacerdotalis ordo inter omnes ordines sit praecipuus, utpote ad munus omnium excellentissimum sit relatus, nempe, ad consecrationem Corporis, & Sanguinis Domini, saltem de praedicto ordine definitio Concilij intelligi debet. Praeterea can. 4. inquit Concilium, per ordinationem Spiritum sanctum communicari illis verbis: *Accipite Spiritum sanctum, imprimique characterem, ita ut qui semel sacerdos fuit, laicus esse non possit. Sed haec stare non possent, nisi sacerdotalis ordo sacramentum esset. Ergo.*

Norandum tamen est, in sacerdotali ordine duplicem potestatem includi; alteram, qua nulla maior esse potest, consecrandi Corpus, & Sanguinem Domini, alteram absoluedi à peccatis. Haec necessariò primam supponit: sed prima non praerequirat necessariò hanc secundam, sed abque illa potest consistere. Vtraque tamen potestatis collatio sacramentum est.